

Citace v textu

Harvardský systém, metoda forma číselného odkazu, průběžné poznámky

Citování (citace) a jeho způsoby

Citace je doslovné nebo parafrázované (napsané vlastními slovy) uvedení cizího výroku (citátu) doprovázené přesnou identifikací pramene (zdroje), ze kterého daný výrok nebo text pochází.

Způsoby citací (odkazování)

- a) Harvardský systém (forma jméno-datum)
- b) Forma číselného odkazu
- c) Průběžné poznámky

a) Harvardský systém

1.) Na konci citátu (citace)

Žákovské napovídání můžeme charakterizovat jako specifickou komunikační činnost, při níž spolužáci pomáhají konkrétnímu žákovi, jenž má zodpovědět učitelovu otázku a nezná správnou odpověď. (Mareš – Křivohlavý, 1995, s. 85)

V seznamu citací vypadá záznam následovně:

MAREŠ, J. – KŘIVOHLAVÝ, J. 1995. *Komunikace ve škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1070-3.

„Výzkumný problém může být formulován v oznamovacím nebo tázacím tvaru.“
(Gavora, 2000, s. 29)

V seznamu citací vypadá záznam následovně:

GAVORA, Peter, 2000. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 80-85931-79-6.

---

a) Harvardský systém

1.) Na konci citátu (parafráze)

Sonda naznačila, že jde o úbytek nejméně 10% plánovaných hodin (Průcha, 1974).

V seznamu citací vypadá záznam následovně:

PRŮCHA, J. 1974. *Zpráva o výzkumu a fungování systému vzdělávání a výchovy v českém jazyce na ZDŠ: výzkumná zpráva*. Praha : Pedagogický ústav J. A. Komenského ČSAV.

a) Harvardský systém

---

2) Na začátku citátu, uprostřed citátu

Petr A. Bílek (1996) ve svých poznámkách ke stavu literární kritiky nejprve obecně vymezuje tři základní atributy kritiky: informativní, interpretační a hodnotící. Kritický projev je podle něj „vždy stylizací, vyjitím ze sebe samého směrem k jinému, k tomu, kdo není mnou“.

V seznamu citací pak záznam vypadá takto:

BÍLEK, Petr A. 1996. Kocovina jako stav mezi jiným a stejným (pár poznámek ke stavu literární kritiky na počátku 90. let). *Tvar*, 4, č. 18, s. 6.

a) Harvardský systém

---

3) V případě, že autor v daném roce napsal více prací, uvádí se za rokem malá písmena abecedy (a-z).

...na tuto tendenci jako první upozorňuje Tenopir (1993a) a své tvrzení dokládá závěry z další studie Tenopir (1993b)...

V seznamu citací vypadá záznam takto:

TENOPIR, Carol. 1993a. Electronic access to periodicals. *Library Journal*, 1993, 118(4), 54-55.

TENOPIR, Carol. 1993b. Moving toward quality. *Library Journal*, 1993, 118(10) 86-88.

a) Harvardský systém

- ▶ Použití možných sloves za jmény na začátku nebo uprostřed citátu (parafráze):
  - ▶ Novotná (2003) **uvádí**...
  - ▶ Novotná (2003) **definuje**...
  - ▶ Novotná (2003) **popisuje**...
  - ▶ Novotná (2003) **uvádí klasifikaci (výčet)**...
  - ▶ Novotná (2003) **třídí**...
  - ▶ Novotná (2003) **volí**...
  - ▶ Novotná (2003) **se opírá o**...
  - ▶ Novotná (2003) **se zabývá** ...
  - ▶ Novotná (2003) **srovnává**...
  - ▶ Novotná (2003) **upozorňuje** na...
  - ▶ apod.
-

b) Forma číselného odkazu

Na dokumenty odkazujeme číslem poznámky a citace samotné uvádíme v poznámce pod čarou.

„Proměnnou se označuje prvek zkoumání, který nabývá různé hodnoty“.¹

V poznámce pod čarou vypadá záznam takto:

---

¹ MARŠÁLOVÁ, L. *Metodologické základy psychologického výskumu*. 1. vyd. Bratislava: Psychodiagnostické a psychologické testy, 1978, s. 69.

V seznamu literatury na konci textu se uvádí plná citace bez odkazu na konkrétní stránku.

b) Forma číselného odkazu

Na dokumenty odkazujeme číslem poznámky a citace samotné uvádíme v poznámce pod čarou.

Přehled nejčasnějších odchylek v češtině sluchově postižených:¹²

a) ...
b) ...
c) ...
d) ...

V poznámce pod čarou vypadá záznam takto:

---

¹² STRNADOVÁ, V. *Současné problémy české komunity neslyšících I.* In Hluchota a jazyková komunikace. Praha : FF UK, 1998, s. 22.

c) Průběžné poznámky

Jednotlivé dokumenty jsou očíslovány podle pořadí, v jakém jsou uvedeny v soupisu citací. V případě, že je některý citován vícekrát, opakuje se pod stejným číslem.

...jak uvádí Tenopir (33), tato problematika je poměrně obsáhlá... kolega Jascó její výzkum dále doplňuje ve své vlastní studii (3)... která z práce Carol Tenopir (33) vychází...

V seznamu citací vypadají záznamy takto:

.
3. JASCÓ, Peter. Errors of omission. *Online & CD-ROM Review*, October 1999, 23(5), p. 20-25.

.
32.

33. TENOPIR, Carol. Electronic access to periodicals. *Library Journal*, 1993, 118(4), p. 54-55.

